Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально- наукового інституту
педагогіки і психології
проф._____ Світлана КОНДРАТЮК
«28» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІЛОСОФІЯ ПСИХОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність **С4 Психологія**

галузь знань **С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини**
(шифр і назва галузі знань)

Освітньо-професійна програма **Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту педагогіки і психології
«28» серпня 2025 р.
Голова: _____ Юлія БОНДАРЕНКО
д. пед. наук, професор

Суми – 2025

Розробники:
Вертель Антон Вікторович, д. пед. н., доцент, доцент кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Кузікова С.Б., д. психол. н., професор
ПІБ, науковий ступінь, вчене звання

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 3</td><td rowspan="15">магістр</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>12 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>82 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації:</td></tr>
<tr><td>2 год.</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія психології» є складовою обов'язкового компоненту «Освітньо-професійної програми Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 Психологія галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини.

Метою навчального курсу «Філософія психології» є розвиток у майбутніх психологів суспільної рефлексії на основі відтворення філософсько-світоглядного змісту найактуальніших соціально-психологічних проблем, поєднання фундаментальних професійних знань із сучасними філософсько-світоглядними уявленнями про зміст суспільного життя людини, про місце людини у суспільних процесах, про її потреби та можливості у самореалізації.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні засоби психодіагностики» передбачає знання здобувачів вищої освіти з таких дисциплін, як «Філософія», «Соціологія», «Загальна психологія», «Методика та організація наукового дослідження», «Історія психології».

3. Програмні компетентності:

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно - та мультидисциплінарних командах.

СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

4. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати за ОП

Освітньо-професійною програмою визначені наступні загальні програмні результати навчання (ПРН), для формування яких використовується навчальна дисципліна «Філософія психології»:

ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	«Відмінно» – навчальна діяльність високої якості та відповідає всім вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані на високому рівні, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їх виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
B	«Дуже добре» – навчальна діяльність високої якості та відповідає всім основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без пробілів, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
C	«Добре» – навчальна діяльність якісна та відповідає більшості вимог, теоретичний зміст курсу освоєно повністю, без суттєвих пробілів, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі з виконаних завдань,

	можливо, містять помилки
D	«Задовільно» – навчальна діяльність якісна та відповідає основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно частково, але пробіли не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі види завдань виконані з помилками
E	«Посередньо» – навчальна діяльність слабка та не відповідає більшості вимог, теоретичний зміст курсу освоєно частково, наявні деякі пробіли, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато навчальних завдань, що передбачені програмою навчання, не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального
FX	«Незадовільно» (з можливістю перездачі) – навчальна діяльність низької якості та не відповідає основним вимогам, теоретичний зміст курсу освоєно частково, наявні суттєві пробіли, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їх виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості оволодіння навчальною дисципліною.
F	«Незадовільно» (без можливості перездачі) – навчальна діяльність низької якості та не відповідає вимогам, теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до будь-якого значимого підвищення якості оволодіння навчальною дисципліною

Розподіл балів , які отримують студенти (ДФН)

Поточний контроль							Разом	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4		
Поточний контроль							60	100
10	5	5	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи							40	

5	5	5	5	5	5	10		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Розподіл балів , які отримують студенти (ЗФН)

Поточний контроль							Разом	Сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4		
Поточний контроль							40	100
5	5	5	5	5	5	10		
Контроль самостійної роботи							60	
10	5	5	10	10	10	10		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Згідно з Положенням «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», ухвалене рішенням вченої ради університету (протокол № 9 від 24.04.2025 р.), перезарахуванню можуть підлягати результати навчання отримані шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно переліку компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Політика дисципліни

Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С. Макаренка, затвердженого наказом № 420 від 30 вересня 2019 р.

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності [Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf].

Окреслимо його основні складові. Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів. Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Академічна доброчесність

У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти робота оцінюється на мінімальний бал.

Шкала оцінювання підсумкового контролю: національна та ECTS

За шкалою ЕКТС	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою (форма контролю – іспит, диф. залік)	Пояснення
A	90–100	відмінно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
B	82–89	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
C	74–81	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані правильно з незначною кількістю суттєвих помилок.
D	64–73	задовільно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані нижче середнього рівня, але зі значною кількістю помилок.
E	60–63	задовільно	Кредити зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	Кредити не зараховано. Здобувачу надається можливість скласти визначені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки.
F	1 – 34	незадовільно з повторним вивченням курсу	Кредити не зараховано. Здобувач повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу», затвердженого вченою Радою СумДПУ ім. А. С. Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015).

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до практичного заняття, рівень засвоєння знань з конкретної теми предмету «Філософія психології». Для поточного контролю використовуються форми: тестування; усні опитування; обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних практичних завдань (розроблення презентацій) та завдань самостійної роботи; самооцінювання-рефлексія; понятійний контроль.

Семестровий контроль – залік.

Методи навчання: проблемно-пошуковий, діалогічний, дослідницький, інтерактивний.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Філософські підстави і генезис психоаналітичної теорії.

Тема 1.1. Проблема демаркації і науковий статус психоаналізу.

З точки зору логічного позитивізму психоаналітична теорія не відповідає принципу верифікації. На думку К. Поппера (з ним погоджується І. Лакатос), З. Фрейдом були висунуті гіпотези, які не відповідають вимогам фальсифікованості як критерію науковості емпіричної теорії. Багато філософів науки (А. Грюнбаум, Р. Карнап, О. Нейрат, М. Полані, П. Фейєрабенд, Ф. Франк) не погоджуються з висновками К. Поппера, вважаючи, що З. Фрейд висунув припущення, які можуть бути фальсифіковані, найважнішим з яких видається «аргумент збігу».

Найбільш поширеним є погляд, згідно з яким психоаналіз є суто науковою теорією. Інші дослідники, залишаючись на позиціях строгої науковості, вважають, що на пізніх етапах розвитку теорії психоаналіз піднявся до рівня спекулятивних узагальнень, які можна кваліфікувати як філософські, або ж метафізичні (А. М. Руткевич та ін.). Наступний напрям представлений авторами, які від самого початку розглядають психоаналіз поза декларованою сцієнтистською визначеністю. Ці дослідники вважають, що психоаналіз слід розглядати як світоглядну систему (В. М. Лейбін, М. К. Мамардашвілі): ні як чисту науку, ні як

науку на службі у філософії – він сам стає філософією. Таким чином, не викликає сумніву той факт, що психоаналіз довгий час перебуватиме в полі зору філософії науки.

Тема 1.2. Критика свідомості у європейській філософії як передумова обґрунтування психоаналізу.

Проблема співвідношення розуму і пристрастей постійно порушувалася в історії філософії і в подальшому поступово переміщувалася у площину розгляду взаємовідносин між свідомістю і несвідомим.

На філософському рівні проблема змісту психічної реальності виявила протилежні позиції, представлені різними філософськими школами. Це, по-перше, традиційна точка зору, згідно з якою у змісті психіки немає нічого, чого б не було у свідомості, і, по-друге, позиція, яка визнає, що у психіці людини, поряд із свідомістю, наявна сфера несвідомого, яка за своїми масштабами значно перевищує сферу свідомого (Е. фон Гартман, Ф. Ніцше, Ф. В. Й. Шеллінг, А. Шопенгауер).

У другій половині XIX століття остання позиція проявилася не тільки у філософії, а й у природознавстві. Відтак на початку XX століття було підготоване підґрунтя для виникнення психоаналізу, який поставив проблему несвідомого у центр своїх теоретичних і практичних розвідок.

Тема 1.3. Класичний психоаналіз та метапсихологія З. Фрейда.

В концепції З. Фрейда є спроба віднайти передумови появи свідомості як частини психіки. Свідомість народжується з болісного процесу воскресіння нав'язливої картини, яка пробуджує совість. Розкаяння породило і феномен культури як засіб подолання нав'язливих жадань. На переконання З. Фрейда, одержимість первісним почуттям провини мала своїм джерелом Едіпів комплекс – універсальний несвідомий еротичний потяг до батька протилежної статі. Скоївши колективний злочин, пралюди організувалися в рід, тобто навчилися жити соціальним життям, що і сприяло перетворенню стадної тварини в людину і народженню свідомості та культури. У такий спосіб З. Фрейд здійснює спробу подолати еволюційно-знарядійну концепцію походження культури і свідомості.

Спочатку З. Фрейд говорить то про розщеплену свідомість, то про свідомість розширену і звужену. Свідомість у цьому випадку тотожна психіці. Наступна модель представлена ідеєю про психічний апарат. Так з'являються три терміни: свідоме, передсвідоме (пізніше нівельоване) і несвідоме.

Запропонована З. Фрейдом нова структура психіки являє собою взаємодії трьох рівнів, які знаходяться у взаємозалежних співвідношеннях. Воно (Id) – глибинний рівень несвідомих потягів. Я (Ego), як свідоме начало, діє з урахуванням принципу реальності і виконує функції посередника між ірраціональними прагненнями і бажаннями Воно і вимогами соціуму. Я, як сфера

свідомого, співвідносить вимоги несвідомого Воно з конкретною реальністю, доцільністю і необхідністю. Над-Я (Super-Ego) – це внутрішньоособистісна совість, тобто інстанція, яка втілює цінності та установки суспільства.

Розділ 2. Еволюція психоаналізу від біологізму З. Фрейда до деконструктивізму та постмодернізму.

Тема 2.1. **Філософське переосмислення психоаналізу в структуралізмі**.

В структурній лінгвістиці постулат про тотожність мовного оформлення свідомості і самої свідомості став загальним місцем уже на початку другої половини XX століття. Сучасна філософія говорить про неадекватність людини стосовно власної свідомості. Найбільш доступним способом осягнення свідомості іншої людини є інформація, яку носій досліджуваної свідомості передав за допомогою мови.

Фундаментальним етапом у розвитку концепції мовної свідомості було її ототожнення не з усним мовленням, а з письмовим текстом як єдино можливим засобом його фіксації. Розглядаючи світ лише через призму свідомості, як феномену письмової культури, постструктуралізм уподібнює самосвідомість особистості певній сумі текстів. Згідно з Ж. Дерріда, свідомість ніколи не може бути вільною від «слідів» несвідомого досвіду. Пізнати себе і світ людина може лише за допомогою свідомості і «дзеркала мови». Свідомість і мова – це те, на чому базується знання, і те, що його створює.

Тема 2.2. Ж. Лакана і дебіологізація фрейдизму.

Ж. Лакан відіграв суттєву роль у теоретичному обґрунтуванні текстуалізації свідомості, висунувши ідею текстуалізації несвідомого, що стало важливим моментом в оформленні нового уявлення про свідомість людини. На відміну від метапсихології З. Фрейда, який виділяє Воно (Id), Я (Ego) и Над-Я (Super-Ego), структура суб'єкта у Ж. Лакана подана тріадою Реальне – Уявне – Символічне. Уявне можна представити як фрейдівське Я. На рівні Уявного створюються всі ілюзорно-синтезуючі, центруючі та ідентифікуючі Я-уявлення. Таким чином, цей рівень не є центром регуляції і деяким втіленням принципу реальності, а виступає як «функція омани». Я (moi), яке конструюється уявою, на відміну від je – суб'єкта лінгвістичного висловлювання (бажання), є не «активним», а «пасивним», вторинним відносно трансцендуючої його сфери символічного.

Одним із фундаментальних понять, введених Ж. Лаканом, було поняття «стадія дзеркала». У віці від півроку до півтора у дитини виникає перша самоідентифікація. Я, яке формується, виявляється уявною конструкцією, що виникає у психіці дитини. Я має відчужений характер дзеркального відображення, коли дзеркальний образ самого себе стає не просто уявним, а й ілюзорним. У свідомості існують ментальні елементи, які знаходяться на межі реальності, формуючи її. В сучасному психоаналізі вони одержали назву фантазмів.

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології впливають на встановлення відношень між Уявним, Символічним і Реальним.

Тема 2.3. Філософське підґрунтя аналітичній психології і К. Г. Юнга.

К. Г. Юнг зазначає, що структура та фізіологія мозку зовсім не пояснюють психічний процес. У свідомості К. Г. Юнг виділив ектопсихічні та ендопсихічні функції орієнтації. До ектопсихічних функцій належить система орієнтацій, пов'язана із зовнішніми факторами, одержуваними через органи чуття (відчуття, мислення, почуття, інтуїція), до ендопсихічних – система зв'язків між змістом свідомості та процесами у несвідомому.

Ендопсихічна сфера включає пам'ять, суб'єктивні компоненти свідомих функцій, афекти, інвазії (вторгнення). Центром свідомості в концепції К. Г. Юнга виступає Я (Его). Він розуміє Я як центр особистісної свідомості, яка збирає розрізнені відомості особистісного досвіду в єдине ціле, формуючи з них цілісне і усвідомлене сприйняття власної особистості.

Патерни, що заповнюють колективне несвідоме, К. Г. Юнг назвав архетипами. Архетипи пов'язані один з одним, і їх стадіальна послідовність визначає розвиток свідомості. Особистісна свідомість у ході онтогенезу має пройти ті самі архетипічні стадії, які визначають розвиток свідомості всього людства в цілому.

Тема 2.4. «Концептуальні положення філософії К. Г. Юнга і східних філософій.

Науково-філософська діяльність К. Г. Юнга безпосередньо пов'язана з дослідженнями спадщини Сходу і коментарями різного роду філософських текстів.

Ендопсихічна сфера постає як несвідомий аспект змістів свідомості, через неї реалізується закладений у психіці потенціал людини. Ця сфера у певному розумінні може бути співвіднесена із четвертою скандхою буддизму, яка зумовлена кармічними факторами психічного досвіду і визначає долю людини. Буддійські дванадцять джерел свідомості (шість пізнавальних здібностей і шість відповідних об'єктів) і вісімнадцять класів елементів (шість здібностей, шість видів їх об'єктивних елементів і шість видів свідомості – видимого, чутного, відчутного тощо) також знаходять паралелі у структурі свідомості К. Г. Юнга. У його концепції сприйняття містить пізнавальні здібності і відповідні об'єкти (видимого, чутного і т.д.). У класифікації К. Г. Юнга відсутній елемент «чистої свідомості» (п'ята скандха), тому що наявний у системі apriori, тобто, якщо свідомість позбавить його змістів і функцій, вона буде порожньою. При цьому можна говорити про подібність емпіричних форм свідомості, але не концептуальних засад. Спільною метою для буддизму и психоаналізу є

усвідомлення несвідомого за допомогою спеціального тренування з боку свідомості.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Всього	у тому числі				Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Консультацій	Самостійна робота		Лекції	Практичні	Консультації	Самостійна робота
РОЗДІЛ 1. ФІЛОСОФСЬКІ ПІДСТАВИ І ГЕНЕЗИС ПСИХАНАЛІТИЧНОЇ ТЕОРІЇ										
Тема 1.1. Проблема демаркації і науковий статус психоаналізу	**11**	**3**	**2**	**1**	**5**	**11**	**-**	**-**	**-**	**11**
Тема 1.2. Критика свідомості у європейській філософії як передумова обґрунтування психоаналізу	**10**	**3**	**2**	**-**	**5**	**13**	**1**	**1**	**-**	**11**
Тема 1.3. Класичний психоаналіз та метапсихологія З. Фрейда	**14**	**2**	**2**	**-**	**10**	**14**	**1**	**1**	**-**	**12**
РОЗДІЛ 2. ЕВОЛЮЦІЯ ПСИХОАНАЛІЗУ ВІД БІОЛОГІЗМУ З, ФРЕЙДА ДО ДЕКОНСТРУКТИВІЗМУ ТА ПОСТМОДЕРНІЗМУ										
Тема 2.1. Філософське переосмислення психоаналізу в структуралізмі	**15**	**2**	**2**	**1**	**10**	**12**	**-**	**-**	**-**	**12**
Тема 2.2. Структурний психоаналіз Ж. Лакана і дебіологізація фрейдизму	**14**	**2**	**2**	**-**	**10**	**14**	**1**	**1**	**-**	**12**
Тема 2.3. Філософське підґрунтя аналітичній психології і К. Г. Юнга	**13**	**2**	**1**	**-**	**10**	**14**	**1**	**1**	**-**	**12**
Тема 2.4. «Концептуальні положення філософії К. Г. Юнга і східних філософій	**13**	**2**	**1**	**-**	**10**	**12**	**-**	**-**	**-**	**12**

Усього годин	**90**	**16**	**12**	**2**	**60**	**90**	**4**	**4**	**-**	**82**

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Проблема демаркації і науковий статус психоаналізу	3	-
2	Критика свідомості у європейській філософії як передумова обґрунтування психоаналізу	3	1
3	Класичний психоаналіз та метапсихологія З. Фрейда	2	1
4	Філософське переосмислення психоаналізу в структуралізмі	2	-
5	Структурний психоаналізі Ж. Лакана і дебіологізація фрейдизму	2	1
6	Філософське підґрунтя аналітичній психології і К. Г. Юнга	2	1
7	Концептуальні положення філософії К. Г. Юнга і східних філософій	2	-
Разом		**16**	**4**

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Проблема демаркації і науковий статус психоаналізу	2	-
2	Критика свідомості у європейській філософії як передумова обґрунтування психоаналізу	2	1
3	Класичний психоаналіз та метапсихологія З. Фрейда	2	1
4	Філософське переосмислення психоаналізу в структуралізмі	2	-
5	Структурний психоаналізі Ж. Лакана і дебіологізація фрейдизму	2	1
6	Філософське підґрунтя аналітичній психології і К. Г. Юнга	1	1
7	Концептуальні положення філософії К. Г. Юнга і східних філософій	1	-

Разом	**12**	**4**

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Вертель А. В. Філософія психоаналізу: навчальний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 208 с.
2. Вертель А. В., Мотрук Т. О., Пасько К. М. Філософсько-психологічні конотації генезису та розвитку психоаналітичної традиції (до 80-річчя від дня смерті Зігмунда Фрейда). *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки.* 2019. Випуск 1, С. 266–273.
3. Вертель А. В. Мотрук Т. О., Сцієнтиське самонерозуміння психоаналізу. *Філософія науки: традиції та інновації: науковий журнал* / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. № 1 (19). С. 24–33.
4. Вертель А. В. Метафора як спроба експлікації концептів «свідомість» та «несвідоме» у психоаналітичній традиції. *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка та менеджмент*. 2015. Вип. 19–20. С. 150–159.
5. Вертель А. В., Мотрук Т. О. До питання розуміння концепту «свідомість» у психоаналітичних конотаціях К. Г. Юнга та у східнофілософських системах . *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*. Випуск 2. Т. 2, 2018. С. 125–131.
6. Вертель А. В., Мотрук Т. О. Експлікація концепту свідомість в аналітичній психології К. Г. Юнга. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*. Випуск 5., 2018. С. 232–238.
7. Вертель А. В. Погляд на особистість у структурному психоаналізі. *Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика:* [монографія]; за ред. С. Д. Максименка, В. Л. Зливкова, С. Б. Кузікової. Книга 1. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. С. 128–142.

Додаткові:

1. Дольто, Ф. (2018). *Боротьба за дитину: Як уникнути стереотипів і штампів виховання*. Харків: Клуб сімейного дозвілля (Dolto, F. (2018). *Fighting for a child: How to avoid stereotypes of upbringing*. Kharkiv: Family Leisure Club).
2. Фройд, З. (2019a). Дитячий спогад Леонардо да Вінчі. *Тотем і табу*, (сс. 13-90). Харків: Фоліо (Freud, S. (2019a). Leonardo da Vinci and a Memory of His Childhood. *Totem and taboo,* (pp. 13-90). Kharkiv: Folio).
3. Фройд, З. (2019b). *По той бік принципу насолоди*. Харків: Фоліо (Freud, S. (2019b). *On the other side of the pleasure principle*. Kharkiv: Folio).
4. Фройд, З. (2019c). *Тотем і табу*. Харків: Фоліо (Freud, S. (2019c). *Totem and taboo.* Kharkiv: Folio).

5. Фройд, З. (2008d). Три нариси з теорії сексуальності. *Психологія і суспільство, 4,* 45-91 (Freud, Z. (2008d). Three essays on the theory of sexuality. *Psychology and society, 4,* 45-91).
6. Фройд, З. (2019 e). Я і Воно. *По той бік принципу насолоди*, (сс. 61–103). Харків: Фоліо.
7. Фурман, А. (2012). Концепт досвіду в індивідуальній психології Альфреда Адлера. *Психологія і суспільство, 3,* 78-94 (Furman, A. (2012). The concept of experience in the individual psychology of Alfred Adler. *Psychology and Society, 3,* 78-94).
8. Юнг, К. Г. (2010a). *Психологічні типи*. Львів: Видавництво «Астролябія» (Jung, C. G. (2010a). *Psychological types*. Lviv: Astrolabia Publishing House).
9. Юнг, К. Г. (2018b). *Архетипи і колективне несвідоме*. Львів: Видавництво «Астролябія» (Jung, C. G. (2018b). *The archetypes and the collective unconscious*. Lviv: Astrolabia Publishing House).
10. Юнг, К. Г. (2019c). *Aion: Нариси щодо символіки самості*. Львів: Видавництво «Астролябія» (Jung, C. G. (2019c). *Aion: Researches into the Phenomenology of the Self*. Lviv: Astrolabia Publishing House).
11. Юнг, К. Г. (2022d). *Аналітична психологія*. Київ: Центр навчальної літератури (Jung, C. G. (2022d). *Analytical psychology*. Kyiv: Center for Educational Literature.).
12. Юнг, К. Г. (2022e). Людина та її символи. Київ: Центр навчальної літератури (Jung, C. G. (2022e). *Man and his symbols*. Kyiv: Center for Educational Literature).
13. Юнг, К. Г. (2022f). *Психологія несвідомого*. Київ: Центр навчальної літератури (Jung, C. G. (2022f). *Psychology of the unconscious*. Kyiv: Center for Educational Literature).

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

1. Першоджерела представників психоаналітичної традиції.
2. Словники та енциклопедії з філософії та психоаналізу.